

**Statistikdokumentation for
Salg af alkohol og tobak 2021**

1 Indledning

Statistikken belyser salget af tobak og alkohol i Danmark. Salgsstatistikken er udarbejdet siden 1939 og går tilbage til 1921.

2 Indhold

Statistikken er en årlig opgørelse gjort på grundlag af afgifter indbetalt til SKAT. Statistikken er opdelt efter varetype i første omsætningsled, dvs. typisk fra salg fra producent eller grossist til detailhandelsledet.

2.1 Indholdsbeskrivelse

Statistikken indeholder oplysninger om salget af alkohol og tobak opdelt på henholdsvis øl, vin og spiritus, samt cigaretter, røgtobak, cigarer og cigarillos.

Der grupperes efter typen af alkohol og tobak i henhold til Skatteforvaltningens afgiftsklasser. Derudover beregnes der tal for liter ren alkohol.

Statistikken dækker alkohol og tobak handlet i Danmark der er pålagt en afgift. Bemærk at data på alkohol er korrigeret for bryggeriernes moderationsordning, dvs. at tilbagebetalte afgifter der er fratrukket afgiftsprovenuet i Skatteministeriets data er lagt til i opgørelsen.

2.2 Grupperinger og klassifikationer

Afgiftsklasser:

- Øl - afgift pr liter ren alkohol
- Spiritus - afgift pr liter ren alkohol
- Vin - afgift på færdigvare (>6-15 pct. alkohol)
- Cigaretter - stykafgift pr. stk. og værdiafgift (pct. af detailpris)
- Røgtobak - afgift på grovskåret og finskåret
- Cigarer - stykafgift pr. stk. og værdiafgift (pct. af detailpris)
- Cigarillos - stykafgift pr. stk. og værdiafgift (pct. af detailpris)

2.3 Sektordækning

Ikke relevant for denne statistik.

2.4 Begreber og definitioner

Pilsnerækvivalent: Standardstørrelse til brug ved fx statistik på salg af alkohol, defineret som en øl med en alkoholprocent på 4,6.

Vin: Bordvin og hedvin brygget på druer eller anden frugt med en alkoholprocent på op til 21,9.

Spiritus: Drikkevarer med en alkoholprocent på 22 eller mere.

Røgtobak: Fin- og grovskåren røgtobak. Røgtobak er omfattet af en anden afgiftsklasse end cigaretter og cigarer mv. Røgtobak anvendes typisk til hjemmerullede tobaksvarer.

Moderationsordning: Ordning hvor bryggerier, der producerer mindre end 200.000 hl. øl om året, får tilbagebetalt en andel af deres indbetalte ølafgift for at udjævne konkurrencevilkårene i forhold til de større bryggerier. De tilbagebetalte afgifter er fratrukket afgiftsprovenuet i Skatteministeriets data.

2.5 Enheder

Mængder af alkohol og tobak.

2.6 Population

Afgiftspligtige salg af alkohol og tobak (ekskl. tyggetobak) fra producent/grossist til detailhandel.

2.7 Geografisk dækning

Danmark.

2.8 Tidsperiode

Statistikken dækker tidsperioden fra 1921 og frem.

2.9 Basisperiode

Indeks: 2000 = 100.

2.10 Måleenhed

Statistikken er opgjort i mængde. Salg af alkohol er opgjort i 1000 liter og salg af tobak er opgjort i mio. stk. for cigaretter, cigarer og cigarillos, mens røgtobak er opgjort i tons. Det beregnes også indekstal for salg af alkohol og tobak.

- Liter i alt
- Liter pr. person (ren alkohol)
- Styk i alt (cigaretter, cigarer og cigarillos)
- Styk pr. person (cigaretter)
- Tons (røgtobak)

2.11 Referencetid

Statistikken refererer til det enkelte kalenderår.

2.12 Hyppighed

Årlig.

2.13 Indsamlingshjemmel og EU regulering

Data indsamles fra anden offentlig myndighed i henhold til §6 i [Lov om Danmarks Statistik](#), jf. lovbekendtgørelse nr. 610 af 30. maj 2018.

2.14 Indberetningsbyrde

Statistikken er baseret på administrative data. Der er derfor ingen direkte indberetningsbyrde i forbindelse med opgørelsen af denne statistik.

2.15 Øvrige oplysninger

Yderlige oplysninger om salg af alkohol og tobak kan findes på statistikken [emneside](#) eller ved henvendelse til Danmarks Statistik.

3 Statistisk behandling

Data indhentes fra skattemyndighederne, som også foretager grundlæggende datavalidering. Data korrigeres for bryggeriernes moderationsordning før de offentliggøres. Det afgiftsbelagte salg er således salg af alkohol og tobak til detailhandlen. Indtægterne fra afgifterne omregnes til mængder på baggrund af Skatteforvaltningens afgiftsklasser.

3.1 Kilder

Data om salget af alkohol og tobak, i form af afgiftsindtægter, indhentes fra skattemyndighederne. I beregningerne af rent alkohol anvendes Skatteministeriets vurdering af de enkelte afgiftsklassers gennemsnitlige alkoholprocent.

3.2 Indsamlingshyppighed

Årlig.

3.3 Indsamlingsmetode

Data til denne statistik indhentes fra administrative registre hos skattemyndighederne.

3.4 Datavalidering

Datavalideringen foretages som udgangspunkt af skattemyndighederne. Er der bevægelser i tallene ud over det sædvanlige, undersøges der om disse har sin rigtighed, før yderligere beregninger foretages. Som udgangspunkt revideres ikke offentliggjorte tal.

3.5 Databehandling

På baggrund af Skatteministeriets årlige afgiftsprovenu på salg af alkohol og tobak til detailhandlen beregnes solgte mængder af de forskellige typer alkohol og tobak i henhold til Skatteministeriets afgiftsklasser.

Den rene mængde alkohol beregnes forskelligt alt efter type:

- For øl beregnes den solgte mængde ren alkohol direkte på baggrund af afgiftsprovenuet og den gældende afgift, mens beregningen af mængden af øl og pilsnerækvivalenter, der illustrerer salget på en mere håndgribelig måde, beregnes ud fra hhv. et estimat på den gennemsnitlige alkoholprocent i solgt øl og alkoholprocenten i en pilsnerækvivalent på 4,6 pct. vol.
- For vin beregnes den solgte mængde vin direkte på baggrund af afgiftsprovenuet og de gældende afgifter, mens den solgte mængde vin i ren alkohol beregnes ved brug af antagelser om den gennemsnitlige alkoholprocent for vin i forskellige skatteklasser.
- For spiritus beregnes den solgte mængde ren alkohol direkte på baggrund af afgiftsprovenuet og den gældende afgift, mens den solgte mængde spiritus beregnes direkte på baggrund af de banderolerede mængder. De tilbagebetalte afgifter, som er fratrukket afgiftsprovenuet i Skatteministeriets data i henhold til moderationsordningen, lægges tilbage i tallene for at undgå, at ølsalget undervurderes i størrelsesordenen.

Salg af tobak omregnes ikke, men er gengivet efter Skatteministeriets afgiftsklasser.

3.6 Korrektion

Der laves ikke korrektioner af data udover, hvad der allerede er beskrevet under Datavalidering og Databehandling.

4 Relevans

Statistikken er en oversigtsmæssig orientering til institutioner, som fx brancheorganisationer og producenter inden for produktion af alkohol og tobak, og andre med interesse for emnet.

4.1 Brugerbehov

Statistikken er en oversigtsmæssig orientering til eksempelvis brancheforeninger og producenter af alkohol og tobak, samt øvrige personer med interesse for emnet.

4.2 Brugertilfredshed

Der indsamles ikke regelmæssigt viden om brugertilfredshed, men Danmarks Statistik er i løbende kontakt med brugerne, og deres ønsker til statistikken tages i betragtning og implementeres, hvor det er muligt og statistisk forsvarlig.

4.3 Fuldstændighed af data

Ikke relevant for denne statistik.

5 Præcision og pålidelighed

Data dækker det samlede afgiftsbaserede salg på alkohol og tobak. Det offentliggøres kun endelige tal.

5.1 Samlet præcision

Datagrundlaget for beregningerne er administrative oplysninger, der hos Skatteministeriet underkastes den kontrol, som er nødvendig for at sikre en korrekt indbetaling af skatter og afgifter for salget af alkohol og tobak.

Statistikens tal for rent alkohol er ligeledes usikre. Den gennemsnitlige alkoholprocent for hver afgiftsklasse er vurderet af Skatteministeriet på baggrund egne undersøgelser. Afgifter på øl og spiritus beregnes på baggrund af mængden af ren alkohol i varen, mens afgiften på vin beregnes pr. liter vin og er differentieret efter alkoholprocenten i vinen. En del af statistikens præcision afhænger således af præcisionen af Skatteministeriets gennemsnitsberegninger for afgiftsklasserne.

5.2 Stikprøveusikkerhed

Ikke relevant for denne statistik.

5.3 Anden usikkerhed

Statistikken bygger på data for Skatteministeriets indtægter på det afgiftsbelagte salg af alkohol og tobak. Skatteinddragelsen kræver et grundigt forarbejde for at sikre, at skatter og afgifter indhentes korrekt, hvorfor der ikke forventes at være problemer med dækningsfejl, bortfald eller gengangere i data. Skulle der mod forventning være fejl i Skatteministeriets indtægtslister, modtager Danmarks Statistiks oftest disse rettelser forud for produktionen af statistikken. På denne måde undgås desuden større målefejl.

Der kan være en mindre grad af overdækning i statistikken, idet returnerede skattemærker på varer, der aldrig bliver solgt, og derfor refunderes af skattemyndigheder, ikke modregnes. Disse udgjorde under en promille af produktionen i 2018, hvorfor overdækningen ikke formodes at være signifikant.

Al beregningen maskinelt i et dedikeret produktionssystem, som er blevet grundigt gennemtestet inden ibrugtagning. Derudover foretages der løbende forskellige former for validitetskontroller af resultaterne, så beregningsfejl vurderes ikke at være en kilde til usikkerhed i statistikken.

5.4 Kvalitetsstyring

Danmarks Statistik følger anbefalinger vedrørende organisering og styring af kvalitet, der er givet i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice, CoP) og den tilhørende implementeringsmodel Quality Assurance Framework (QAF). Læs mere om disse på [Adfærdskodeks for europæiske statistikker](#). Der er etableret en arbejdsgruppe for kvalitet og en central kvalitetssikringsfunktion, der løbende gennemfører tjek af produkter og processer.

5.5 Kvalitetssikring

Danmarks Statistik følger principperne i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice, CoP) og bruger den tilhørende implementeringsmodel Quality Assurance Framework (QAF) ved implementeringen af disse principper. Dette indebærer løbende decentrale og centrale tjek af produkter og processer på baggrund af dokumentation, der følger internationale standarder. Den centrale kvalitetssikringsfunktion rapporterer til arbejdsgruppen for Kvalitet. Rapporteringen indeholder blandt andet forslag til forbedringer, som vurderes, beslutes og implementeres.

5.6 Kvalitetsvurdering

Datagrundlaget vurderes at være af en høj kvalitet, da det af Skatteministeriet anvendes til at sikre en korrekt indbetaling af skatter og afgifter for salget af alkohol og tobak, hvorfor de granskes nøje. I beregningen anvendes desuden de gennemsnitlige alkoholprocenter angivet i Skatteministeriets afgiftsklasser. Den gennemsnitlige alkoholprocent for hver afgiftsklasse er vurderet af Skatteministeriet på baggrund egne undersøgelser. En del af statistikkens kvalitet afhænger således af præcisionen af Skatteministeriets gennemsnitsberegninger for afgiftsklasserne. For at sikre kvaliteten, foregår alle beregninger maskinelt i et dedikeret produktionssystem og der foretages løbende forskellige former for validitetskontroller af både inddata og resultater.

5.7 Revisionspolitik

Danmarks Statistik foretager revisioner i offentliggjorte tal i overensstemmelse med [Danmarks Statistiks revisionspolitik](#). De fælles procedurer og principper i revisionspolitikken er for nogle statistikker suppleret med en specifik revisionspraksis.

5.8 Praksis for revisioner

Der offentliggøres i udgangspunktet kun endelige tal, dog med det forbehold, at der ved opdagelse af deciderede fejl i data foretages revisioner.

6 Aktualitet og punktlighed

Statistikken udkommer årlig og normalt uden forsinkelser i forhold til annoncerede tidspunkt.

6.1 Udgivelsestid for foreløbige og endelige tal

Statistikken udkommer årligt ca. 6 måneder efter udløbet af det omhandlede kalenderår. Der offentliggøres kun endelige tal.

6.2 Publikationspunktlighed

Statistikken offentliggøres uden forsinkelser i forhold til det forud annoncerede udgivelsestidspunkt.

7 Sammenlignelighed

Danmarks Statistik har beregnet variationer af denne statistik siden 1921. Databrud opstår ved ændringer i regler og afgifter på alkohol- og tobaksområdet. Der er ikke umiddelbart kendskab til en direkte sammenlignelig statistik på internationalt niveau.

7.1 International sammenlignelighed

Der beregnes også statistikker for salget af alkohol i andre europæiske lande, bl.a. offentliggør det norske statistikbureau den kvartalsvise *Alkoholomsetning*, som beregnes efter en metode, der ligger tæt op ad den danske. Beregningen af salg af alkohol er ikke baseret på EU-regulering, hvorfor der kan være forskelle på den danske statistik og lignende statistikker i andre lande.

7.2 Sammenlignelighed over tid

Pga. ændringer i regler og afgifter på alkoholområdet, har statistikken flere gange været udsat for databrud, hvorfor sammenligninger over tid skal gøres varsomt. En ændring i reglerne for afgift på øl i 1991 betyder et mindre brud i opgørelsen af det samlede salg af øl. Fra og med opgørelsen for 2000 til 2010 blev forbruget af alkohol og tobak opgjort, hvor man udover det indenlandske salg også inddrog skøn for grænsehandlen. Tabel ALKO3 og ALKO4 findes i arkivet. Fra og med 2006 til 2017 er alkoholsodavand opgjort som en selvstændig post. I løbet af 2010 blev den gennemsnitlige alkoholprocent for vin i afgiftsklasse 2 og 3 opjusteret. Dette bevirkede en niveauforskydning i beregningerne af rent alkohol for vin, hvilket gør af sammenligninger af forbruget af rent alkohol for vin før og efter 2010 skal gøres varsomt. Opgørelsen af alkoholsodavand indeholdt til og med 2010 ikke cider, som på det tidspunkt lå i gruppen vin. Det skyldes, at cider i denne periode ikke var pålagt en tillægsafgift, som det var tilfældet med andre alkoholsodavand. Som følge af den tillægsafgift der pr. 1.8.2010 blev lagt på ciderprodukter, er det muligt at udskille cider fra de andre vinprodukter. Derfor er cider flyttet til alkoholsodavand. Dette er i statistikken sket fra og med 2011 tallene. Data findes i Statistikbanken tilbage til 1921.

7.3 Sammenhæng med anden statistik

Skatteministeriet udarbejder løbende rapporter om grænsehandel, hvor samme datakilder ligger til grund. Denne statistik er imidlertid ikke direkte sammenlignelig med Skatteministeriets rapporter. Forbruget blev, i perioden 2000 til 2010, opgjort under den antagelse, at det, der købes, forbruges straks. Der tages med andre ord ikke hensyn til eventuel lageropbygning eller spild. Heller ikke eventuel ulovlig indførsel og handel med afgiftspligtige varer er medregnet i estimatet over forbruget. Det har givet anledning i udsving i forbruget; særligt i forbindelse med afgiftsstigninger, hvor der er blevet købt til lager op til stigningens ikrafttræden. Forbruget er ikke blevet opgjort særskilt siden 2010. Statistikken over alkoholsodavand blev opgjort i perioderne 2006 til 2010 og 2011 til 2018. Fra og med 2018 ophørte statistikken da tillægsafgiften på alkoholsodavand, der er grundlaget for beregningen, ikke længere opkræves.

7.4 Intern konsistens

Ikke relevant for denne statistik, da datagrundlaget stammer fra én og samme kilde.

8 Tilgængelighed

Statistikken udgives årligt i Nyt fra Danmarks Statistik. I Statistikbanken offentliggøres tallene under emnet [Forbrug og salg af alkohol og tobak](#). Derudover indgår tallene i *Statistisk Årbog* og *Statistisk Tiårsoversigt*. Se mere på statistikkenes [emneside](#).

8.1 Udgivelseskalender

Udgivelsestidspunktet fremgår af udgivelseskalenderen. Datoen bekræftes i ugerne forinden.

8.2 Udgivelseskalender - adgang

Udgivelseskalenderen kan findes på følgende link: [Udgivelseskalender](#).

8.3 Udgivelsespolitik - brugeroplysning

Statistikker offentliggøres altid kl. 08:00 på dagen, der er annonceret i udgivelseskalender. Ingen uden for Danmarks Statistik ser statistikken før offentliggørelsestidspunktet.

8.4 NYT/Pressemeddelelse

Statistikken udgives i [Nyt fra Danmarks Statistik](#).

8.5 Publikationer

Statistikken indgår i publikationerne [Statistisk Årbog](#) og [Statistisk Tiårsoversigt](#).

8.6 Statistikbanken

Statistikken offentliggøres i Statistikbanken under emnet [Salg af alkohol og tobak](#) i følgende tabeller:

- [ALKO2](#): Salg af alkohol og tobak pr. indbygger efter type og tid
- [ALKO5](#): Salg af alkohol efter type og tid
- [ALKO6](#): Salg af alkohol og tobak efter type og tid

8.7 Adgang til mikrodata

Ikke relevant for denne statistik.

8.8 Anden tilgængelighed

Ikke relevant for denne statistik.

8.9 Diskretioneringspolitik

[Datafortrolighedspolitik](#) i Danmarks Statistik.

8.10 Diskretionering og databehandling

Statistikken offentliggøres ikke på et detaljeringsniveau, der nødvendiggør diskretionering.

8.11 Reference til metodedokumenter

Ikke relevant for denne statistik.

8.12 Dokumentation af kvalitetssikring

Resultater fra vurdering af beskrivelse af produkter og udvalgte processer foreligger i detaljeret form for hver statistik samt summarisk i rapporter til arbejdsgruppen for kvalitet.

9 Administrative oplysninger

Administrativt er statistikken placeret i kontoret Priser og Forbrug. Den statistikansvarlige er Christian Lindeskov, tlf. 3917 3435, e-mail: chl@dst.dk

9.1 Organisation

Danmarks Statistik

9.2 Kontor, afdeling

Priser og forbrug, Økonomisk Statistik

9.3 Kontaktpersonens navn

Christian Lindeskov

9.4 Kontaktpersonens funktion

Statistikansvarlig

9.5 Adresse

Sejrøgade 11, 2100 København Ø

9.6 E-mailadresse

chl@dst.dk

9.7 Telefonnummer

3917 3435

9.8 Faxnummer

N/A